

ved, at der i dette Øjeblik mangler Boliger i et Antal af ca. 10 000 i Danmark, vil man kunne forstaa, at denne Lov ikke betyder meget til at afhjælpe Bolignøden; thi der bygges naturligvis ikke mange Boliger for de 2 Mill. Kr., som denne Lov hjemler Finansministeren Ret til at yde som Laan til Byggeforeninger. Det, jeg derfor vil henstille til Finansministeren, er, at man sondrer mellem de gode og de mindre gode Byggeforeninger. Der er stærkere Grund til at gøre dette nu, end der nogen Sinde har været, thi i Kraft af Statens Støtte og paa Grund af den store Bolignød, som i Øjeblikket hersker alle Vegne i vort Land — ikke alene i Byerne, men ogsaa ude paa Landet begynder Bolignøden at vise sig —, vokser der saa at sige daglig usunde Spekulationsforetagender op, som det er nødvendigt at tage alle Forholdsregler imod, hvor der er Tale om, at Staten skal yde Støtte under en eller anden Form. Jeg vil haabe, at der i Løbet af kort Tid vil komme et andet Lovforslag frem her i Tinget, om en Fornyelse af Loven af 21. December, som tager Sigte paa at yde Statstilskud, medens det Lovforslag, som her foreligger, jo tager Sigte paa at yde Statslaan. Den anden Lov, jeg nævned, betyder adskilligt mere end det foreliggende Lovforslag; men der er dog en vis Forbindelse mellem dem, og jeg henstiller derfor til den højtærede Finansminister, om der ikke kunde blive et Samarbejde med Hensyn til disse to Love, som kunde blive til Gavn for de paagældende Foreninger. Der er i Øjeblikket saa mange virkelig gode Byggeforeninger, at disse 2 Mill. Kr. meget hurtigt vil kunne blive slugt alene af dem, og det vil derfor være af stor Interesse ikke alene for disse Foreninger, men ogsaa i den Kamp, som føres mod de daarlige Byggeforeninger, at der sondres skarpt imellem Foreningerne. Jeg vil i den Anledning henstille til den højtærede Finansminister kun at yde Laan til de Foreninger, hvis Medlemmer ikke under nogen Form kan komme til at spekulere med deres Lejligheder eller deres Huse, og det sker bedst derved, at der kun ydes Laan enten til Foreninger, hvor Medlemmerne blot faar den Bolig, de selv har Brug for, saaledes at de ikke har Lejligheder til Udlejning — hvorved der under den ene eller den anden Form altid er Adgang for en Spekulation, som er usund —, eller til Foreninger, hvor Medlemmerne ikke kommer til at eje deres Huse, men kun faar Brugsret over den Lejlighed, de behor.

Dernæst vil jeg spørge den højtærede Minister, om han maatte have noget imod, at Laanene ydes i Samraad med det Ministerium, under hvilket den anden Lov, som forhaabentlig kommer, sorterer, og hvor alle Huslejespørgsmaal afgøres. Et saadant Samarbejde eller Samraad vil absolut forhindre, at der ydes Laan til Foreninger, som egentlig ikke bør have dem. Endelig vil jeg henstille til den højtærede Finansminister, at Fællesorganisationen for almennyttige Boligselskaber faar Lov til at udtale sig om disse Andragender, inden de bliver behandlet i Ministeriet eller af Ministeren. Denne Forening, „Foreningen for almennyttige Boligselskaber i Danmark“, er en Forening, som nylig er stiftet, og hvori kun kan optages saadanne Byggeselskaber og Foreninger, som er dannede med et bestemt Formaal for Øje, og hvor Spekulation er absolut udelukket. I Øjeblikket bestaar denne Forening af Byggeforeninger, som har bygget for ca. 40 Mill. Kr., og som har meget store Byggeforetagender paa Stabelen. Det vilde derfor, synes jeg, være naturligt, om et saa stort Selskab som denne Fællesorganisation, der omfatter hele Landet, fik Lov til at udtale sig om disse Andragender.

Disse Spørgsmaal og Henstillinger retter jeg altsaa til den højtærede Finansminister og skal derefter anbefale Forslaget til Vedtagelse her og ønske, at det maa faa en hurtig Gang gennem det andet høje Ting.

Johannes Lou: Jeg maa absolut tage Afstand fra det, det ærede Medlem, der nu talte (J. Chr. Jensen), udtalte, at der kun skulde ydes Støtte til Byggeforeninger, hvis Medlemmerne kun faar den Bolig, de selv har Brug for. Landet over hersker der den allerstørste Bolignød, og der er oprettet Byggeforeninger, som har opført Huse til to Familier, saaledes at der er en Lejlighed ovenover den, hvor Ejeren bor, og det har været til uhyre Gavn, at Husene er byggede saaledes, idet de derved bliver forholdsvis billigere. Det manglede bare, at der skulde tages særligt Hensyn til de Andelshuse, som nu rejses Landet over. Mit Parti, som er gaaet med til Lovforslaget og anbefaler det paa det kraftigste, ønsker, at Husene skal blive de enkeltes Eje, det gælder her som for Husmandsbrugene, at eget Bo er bedst; der kan ikke være mere Spekulation ved Byggeforeningerne i Købstæderne end for Husmændene ude paa Landet. Jeg maa derfor nedlægge ab-